

МЕТЛА

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Молитва Слуги Божого Митрополита Андрея за Україну і український нарід

Всемогучий Боже і Царю всесвіту, спасителю наш, Ісусе Христе, що всім серцем любиш увесь людський рід і Своім безмежним промислом опікуєшся кожним народом зосібна! Споглянь милосердно і на наш український нарід, і на кожний інший нарід, що з повною надією припадає до Тебе, як до свого найліпшого Отця і премудрого Царя. Ми, діти цього народу, покійно послушні Твоїй святій волі, любимо всі народи, що їх Ти відкупив Своєю святою кров'ю на хресті, а передусім любимо щирою християнською любов'ю наш український нарід. Тим-то з любови до нього, а радше – з любови до Тебе, наш Боже, благаємо: Прости йому всі провини, поправ всі його злі нахили, а скріпи добрі нахили; змилосярдися над ним у всіх його потребах. Борони його перед усякою кривдою й несправедливістю ворогів. Зливай на нього безнастанно Твоє щедre благословення.

Благаємо Тебе, наш Боже, про особливу опіку і поміч для нашого народу, щоб серед усіх переживань і спокус з боку світу, диявола і його слуг він міг завжди зберегти небесне світло віри, перемагати витривалістю у добрім всякій труднощі і завжди належати до благословенного Твого Божого Царства – і тут, на цім світі, і в небесній батьківщині.

Дай нам ласку, щоб ми всі до одного, залучені єдністю віри і союзом любови під Твоїм проводом і проводом святої Вселенської Церкви, йшли завжди дорогами правди і справедливості, любови та спасення. Пішли українському народові святих, великих Своїх слуг, щоб прикладом і словом були його мудрим провідниками у всіх царинах народного, суспільного й громадського життя. Провідникам нашого народу дай світло Твоєї премудрости з неба, дай йому численне і добре та святе духовенство! Заопікуйся його молоддю, щоб не тратила ласки святого Хрищення, щоб одержувала в родині й школі основне християнське виховання і виходила на пожиточних синів свого народу. Благослови всі наші родини, щоб батьки були зразковими й певними християнами, а матері визначались мудрістю, побожністю й дбайливістю у вихованні дітей. Заохоти багатьох із нашого народу до життя досконалішого, до святости. Поклич багатьох, у кожному поколінні, до монашого стану, до геройських жертв за справи Церкви й народу.

Просвіти всіх нас, нахили всі серця, щоб усі якнайліпше пізнавали й цінили святу католицьку віру і, визначаючи її, почували себе щасливими, стояли в ній непохитно, хоч би треба було понести й мученичу смерть, та й щоб по законах святої віри уладжували своє життя.

Благослови також і дочасне добро нашого народу. Дай йому волю, щоб міг свобідно розвивати свої природні, Тобою дані сили. Обдаруй його правдивою незіпсованою просвітою. Благослови його працю на всіх ділянках науки, мистецтва й добробуту, та благослови всіх і все, щоб наш нарід, живучи мирно та щасливо, міг добре Тобі служити, а з Твоєю поміччю одержати вічну небесну Батьківщину.

А Ти, Пресвята Богородице, Непорочно Зачата, Мати і Царице України, святий Обручничче Йосифе, покровителю Вселенської Церкви, святий Архангеле Михаїле і ви всі, покровителі українського народу, опікуйтеся завжди цим народом, щоб він став народом святим, щоб сповнив своє Боже післанництво, щоб на вернув увесь Схід до світла віри, щоб причинився до світлого добра людського роду, щоб був поміччю і потіхою святої Вселенської Церкви та щоб приносив Вічному Цареві безперестанну славу, честь і поклін на віки вічні. Амінь.

До 150-літнього ювілею
від Дня народження
Митрополита
Андрея Шептицького

• СПЕЦВИПУСК •
• КВІТЕНЬ •
2015
РОКУ
БОЖОГО

Глава УГКЦ: «Пам'ятник владиці Андрею у Львові вразить глядача»

З усіх подій, що відбуватимуться в рамках святкування Року митрополита Андрея (Шептицького) в УГКЦ, найбільш знаменною стане спорудження пам'ятника владиці Андрею у Львові. Історія спорудження цього пам'ятника є непростю. Адже вперше така ідея виникла ще за життя Митрополита в 1930-х роках. Про це сказав Глава УГКЦ Блаженніший Святослав у відеоблозі для «Живе.ТБ».

За словами Предстоятеля Церкви, за життя владики Андрея Львів перебував під польською владою, яка завадила спорудженню цього монументу. Це сталося попри те, що сама скульптура була вже готова. Скульптором пам'ятника, який тоді встановили в садах Львівської духовної семінарії (вул. Коперніка), був знаменитий митець Андрій Коверко. «Митрополит Андрей бачив цю монументальну споруду. До цього часу збереглися навіть цікаві фотографії, на яких є тодішній ректор семінарії о. Йосиф Сліпий разом із Митрополитом та семінаристами на фоні цього пам'ятника. З приходом радянської влади цей пам'ятник був знищений», – продовжив Блаженніший Святослав.

Вже в часи незалежності Української Держави громадськість Львова старалася цей пам'ятник відновити і встановити. Таким чином, протягом багатьох років у Львові існує громадський комітет зі встановлення пам'ятника Митрополитові. Відбулася низка різних слухань, конкурс проектів як скульптури цього пам'ятника,

так і реконструкції площі Святого Юра.

«На останньому Митрополитичому Синоді у Львові, в листопаді минулого року, ми підтримали один із запропонованих проектів. Фігурою пам'ятника стане така скульптура Андрія Коверка. Ця скульптура вразить глядача, бо вона виконана в європейському стилі 1930-х років», – повідомив Глава Церкви.

На скульптурі пам'ятника Митрополит буде зображений у простій монашій рясі, підперезаний шкіряним ремнем. У правій руці він триматиме хрест. З глибоко похиленою головою він лівою рукою опиратиметься на стелу. На стелі ж буде виکارбуваний герб роду Шептицьких. «Ми побачимо перед собою Мойсея, який замість жезла, котрим він розділив Червоне море, тримає хрест, що є для нього джерелом мудрості, яку він вкладає у своє серце. Його похилена голова показує нам мудреця – батька свого народу, який веде його, як новітній Мойсей, через бурхливе море історії. Він твердо опирається на скелю, яким є українське коріння роду Шептицьких, що свого часу виховав митрополитів і єпископів, які будували собор святого Юра», – розповів про задум пам'ятника Блаженніший Святослав.

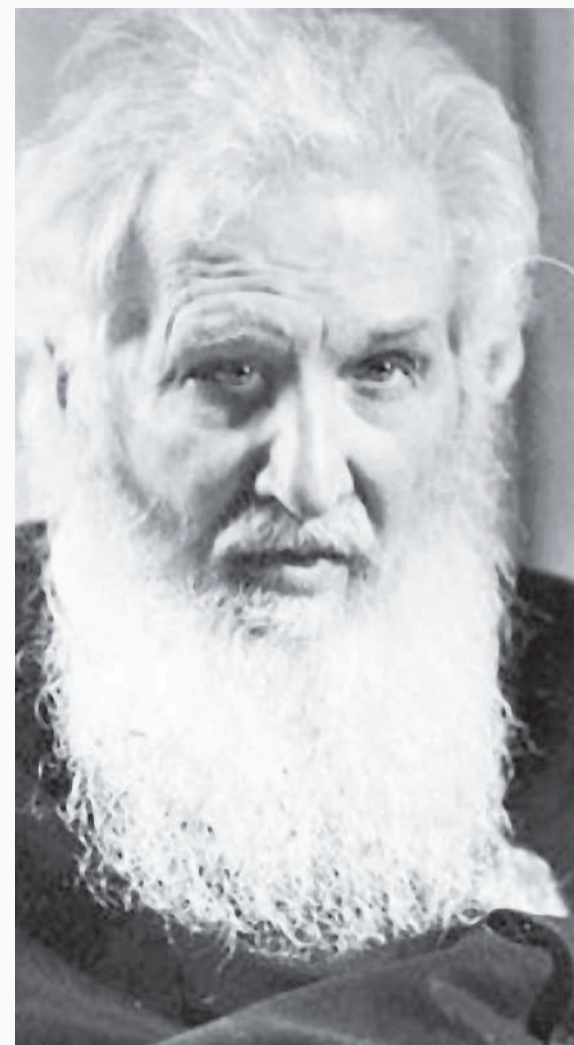
Крім цього, встановлення скульптури пов'язане з реконструкцією площі Святого Юра. Цікаво, що свого часу ця площа була найбільшою у Львові. Там навіть проводилися ярмарки, а пізніше

на ній розмістили сквер. Але, щоб знизити цю площу, саме через її серце була прокладена дорога. «Для того, щоб реконструювати оригінальний вигляд цієї площі і зберегти сквер на ній, щоб встановити у сквері пам'ятник Митрополитові, дорогу перенесуть на периметр площі біля корпусів «Львівської політехніки». Таким чином буде реконструйовано сквер, в серці якого постане пам'ятник», – повідомив він.

Як розповів Блаженніший Святослав, на чергову сесію Синоду, під час якої розглядалися ці проекти, був запрошений мер Львова та ректор Національного університету «Львівська політехніка», котрі запевнили у своїй підтримці.

«Прошу тих, хто прагне допомогти спорудженню цього пам'ятника, долучитися до цього. Бо він стане вінцем різних старань, етапів історичного розвитку як площі собору Святого Юра, так і увінчання пам'яті Мойсея українського народу», – додав Блаженніший Святослав.

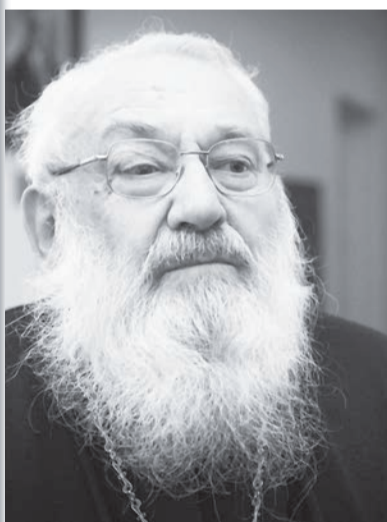

Блаженніший Святослав: «Митрополит Андрей пророкував Україні європейське майбутнє»

Митрополит Андрей, уже будучи на смертному ложі, виголосив пророцтво щодо майбутнього України. Це був 1944 рік, якраз тоді, коли хвиля «червоного терору» захлиснула Галичину. Тоді про незалежну Україну годі було говорити і мріяти. Так сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав у відеоблозі для «Живого.ТБ», підкреслюючи, що це був момент «найбільшого національного розчарування». «Серед цього моря темряви, горя і розпуки Митрополит бачив воскресіння України і воскреслу Церкву, яка є силою воскреслого народу і держави», – продовжив думку Глава Церкви.

Владика Андрей пророкував те, що Україна стане могутньою державою, не поступатиметься іншим високорозвиненим країнам. Мир, добробут, щастя, висока культура, взаємна любов і згода будуть панівними в майбутній Україні. Та для цього, за пророцтвом Митрополита, потрібно молитися, щоб Господь Бог і Мати Божа опікувалися нашим народом, який так багато витерпів.

На думку Блаженнішого Святослава, це пророцтво якраз про європейську Українську Державу. Тому, за його словами, нам важливо «вдивлятися сьогодні в майбутнє нашої оновленої країни очима надії Митрополита Андрея». «Нехай цей заклик Слуги Божого Андрея стане для нас надією на те, що війна закінчиться, лихоліття минеться, Україна є і буде. Ми маємо йти до цієї перемоги працею, особистими жертвами «аж до крові і смерті». Неустанною молитвою ми повинні крокувати з Митрополитом у наше майбутнє», – завершив Блаженніший Святослав.

Архієпископ-емерит Української Греко-Католицької Церкви Любомир Гузар звернувся до мешканців Львова із проханням припинити суперечки, що вже декілька тижнів точаться навколо встановлення пам'ятника Митрополиту Андрею Шептицькому. Блаженніший закликав активістів, владу та містян почувти один одного, повідомили у прес-службі УГКЦ.

Шановні львів'яни!

Кілька тижнів тому написав я листа до дирекції Львівського радіо, щоб подякувати, що завдяки їхнім програмам знову лунають у Львові батьківські повчання митрополита Андрея Шептицького.

Любомир Гузар закликав львів'ян не сперечатися через пам'ятник Шептицькому

А невдовзі після того до мене дійшла інша, прикра новина, що в нашому рідному місті настало велике замішання – через непорозуміння довкола встановлення пам'ятника тому самому Митрополитові. Не знаю справжніх причин неспокою та незгоди між львів'янами, тому не беруся судити, хто винен у такій ситуації.

Живемо в складну пору для нашої Батьківщини, коли будь-які протистояння серед жителів не на часі. Усяка активна незгода сьогодні дуже шкідлива; не говорю вже про ту, яка може бути результатом спланованого та оплачуваного кимось підривання доброї слави міста та його мешканців. Якщо постать і заслуги Митрополита Андрея не можуть об'єднати спільноту нашого міста, то родовиті львів'яни перетворюються на посміховисько.

Я, народжений у Львові й удостоєний ласки Божого провидіння послужити львів'янам хоч кілька років, разом із вами переживаю тривожні хвилини.

Тому звертаюся до вас, шановні львів'яни чи навіть принагідні особи, які через роботу чи якимось іншим чином причетні до цієї делікатної справи, з проханням спокійно, без емоцій та, зрозуміло, без побічних інтересів поговорити одне з одним і – голівне – почувти одне одного.

Якщо збережете спокій і усвідомлення спільного зацікавлення щодо збереження духовних цінностей, питомих цьому королівському місту, то в слушний час пам'ятник великого пастиря нашої Церкви постане на своєму місці як ваша спільна гордість і радість. Я також буду тішитися пам'ятником і зрілістю львів'ян. Разом із тим молюся, щоб милостивий Господь – за заступництвом слуги Божого Митрополита Андрея – Своїми благодатями обдаровував та охороняв наше місто.

ЛЮБОМИР,
Архієпископ-емерит

Звернення щодо спорудження пам'ятника Митрополиту Андрею та реконструкції площі св. Юра у Львові

**Доброчесні отці,
достойні та добрі християни!**

Найперше, щиро вітаю усіх вас у час Великого посту, дякую за ваші молитви, милостині та пости, які чините в ім'я Ісуса Христа! Вдячний вам за те, що спрямовуєте свої зусилля в ім'я миру та спокою в Україні, не жалюючи нічого для допомоги нашим військовим. Дякую усім вам, що ви так радісно і майже 50-тисячною громадою зібралися у Хрестопоклонну неділю, щоб бути учасниками «Хресної прощі». Хай добрий Господь благословляє усіх вас щедрими духовними дарами та добрим здоров'ям!

У мене до усіх вас, вірних нашої Церкви, велике прохання з огляду на те, що у сквері, навпроти виходу із подвір'я собору святого Юрія, де заплановано поставити пам'ятник Слuzі Божому Митрополиту Андрею, певна група людей протестує проти спорудження пам'ятника Митрополиту. Вони не стверджують, що вони проти пам'ятника, а лише проти зрізки дерев, проекту, нової дороги тощо.

Ми повинні знати, що наша Архиепархія зобов'язалася спорудити пам'ятник, міська влада – влаштувати площу під монумент. Багато разів, коли ми проводимо спільні молитви, походи, зібрання, бачимо, що блокується проїзд біля собору. Тому площу, яку забрали певні неукраїнські уряди,

необхідно повернути собору святого Юрія. Сквер натомість, планується зробити кращим, як був до цього часу. Існують плани зрізати поламані дерева, сухі; зрештою, недавно впала з дерева гілляка неподалік місця, де стояли ті, хто протестує. Є багато хворих дерев, пнів тощо – і до цього часу ніхто не протестував, не наводив порядку? Тільки почулося про пам'ятник – піднялися протести!

Цей скверик планується зробити зразковим, доглянутим, з більшою кількістю дерев та кущів, тому так важливо впорядкувати його, зрізати ті насадження, які становлять небезпеку для життя мешканців та гостей нашого міста. Плануються нові доріжки, лавки для сидіння, майданчик тощо. І, звичайно, окрасою стане гарний пам'ятник Слuzі Божому Митрополиту Андрею!

Такого рангу людини, як Слуга Божий, в Україні не нарахуємо багато. Тому в його честь повинен стояти гарний пам'ятник, який ми повинні залишити після себе, з гарно облаштованою площею!

Проект цього пам'ятника виграє конкурс, разом з упорядкуванням площі та скверу, де він буде стояти. Ми не маємо права мовчати, а, як вірні Греко-Католицької Церкви, повинні сказати своє слово. Закликаю вас, як вірних нашої Церкви, прийти і висловитися про необхідність чи непотрібність пам'ятника!

Цей рік – ювілейний: 150 років

від дня народження Митрополита Андрея, який залишив певні дари для львів'ян: Музей на вул. Драгоманова, лічницю по вул. Озаркевича; працювала друкарня «Бібльос», купив будинок для отців-редемптористів у Голоску, за власні кошти навчав за кордоном священиків, митців, співаків, художників тощо.

Звертаюся до вас, достойні сестри і брати, щоб ви сказали своє слово про пам'ятник Слuzі Божому Митрополиту Андрею Шептицькому.

Дякую!

Слава Ісусу Христу!

† Ігор,

Митрополит Львівський УГКЦ

Звернення до вірних Львівської Архиепархії та всіх людей доброї волі

Дорогі у Христі браття та сестри, звертаюся до Вас у справі віддання шани Слuzі Божому Митрополиту Андрею Шептицькому.

Усім добре відоме є життя та діяльність цього великого мужа української землі. Сьогодні звертаю Вашу увагу на одну із найважливіших рис нашого Митрополита – любов до кожної особи. Властиво він, незважаючи на різні життєві труднощі – вигнання, переслідування, війни – залишився вірним Богові та людям. Він високо цінував життя та дбав про добробут теперішнього та прийдешніх поколінь. Митрополит Андрей передав нам багату спадщину: Національний музей у Львові, монастирі, музей «Русалки Дністрової», школи та багато іншого.

Задля збереження пам'яті, пошанування велетня нашого народу та популяризації його особи і вчення, яким надалі просвічує український народ, потрібним є встановити пам'ятник Слuzі Божому Митрополиту Андрею Шептицькому у Львові. Впродовж останніх років було скликано організаційний комітет зі встановлення такого пам'ятника. Сьогодні вже завершилися конкурси на кращий пам'ятник, який планується встановити на площі перед Архикафедральним собором святого Юра.

Плин часу наближає нас до знаменної дати

– 150-ліття від дня народження і 70-ліття від моменту, коли перестало битися Велике Серце українського Мойсея в 1944 році. Митрополит Андрей залишив нам велику спадщину, як наукову так і матеріальну, за яку маємо бути щиро вдячні.

Звертаюся до всіх людей доброї волі із проханням про фінансову підтримку у спорудженні пам'ятника Слuzі Божому Митрополиту Андрею Шептицькому, як знак вдячності українського народу своєму синові та духовному батькові.

Пожертви на споруду пам'ятника Митрополиту Андрею можна скласти у бухгалтерії Курії Львівської Архиепархії УГКЦ або перерахувати на спеціально відкритий рахунок:

Курія Львівської Архиепархії УГКЦ

Рахунок 2600201941269 /гривня/

в ЛЦФ ПАТ «КРЕДОБАНК», м. Львів

ЄДРПОУ 22392807 МФО 325365

Призначення платежу: «Добровільна пожертва на будівництво пам'ятника Митрополиту А.Шептицькому». Без ПДВ.

З молитвою та Архирейським благословенням,

† ІГОР,

Архиепископ і Митрополит Львівський

Львів, 16 лютого 2015 року Божого

Час будувати рідну хату

Як Богонатхнений пастир Митрополит Андрей Шептицький уложив молитву за український народ, у якій звертається до Христа-Спасителя з різними потребами своєї пастви. Просить про прощення всіх провин та охорону перед спокусами. Просить про благословення Боже на наші родини, на батьків, дітей і молодь. «Провідникам нашого народу дай світло Твоєї премудрости з неба... Благослови також і дочасне добро нашого народу. Дай йому волю, щоб він міг свobodно розвивати свої природні, Тобою дані сили». Віщим своїм духом відчув Митрополит, що день волі українського народу прийде. І у свідомості Божого дару волі й державности, неначе у заповіті, передав духовним своїм дітям прозорий план «Як будувати Рідну Хату». «Немов той чоловік, що пускаючись у дорогу, прикликав своїх слуг і передав їм своє майно. Одному він дав п'ять талантів, другому – два, а третьому – один, кожному за його здібністю, і від'їхав» (Мт. 25, 14-15).

В часі Другої Світової війни Митрополит Андрей разом із своїми єпископами й священиками кожного року відбували серію Архиепархіяльних Соборів над Господнім Декалогом і Його застосуванням у житті українського народу. Про кожну Божу Заповідь Митрополит приготував окремі декрети та конкретні правила, які для душпастирів були непомітними дороговказами у ділі освячення й спасіння народу. Між декретами Собору 1941 року був і богословсько-соціальний трактат «Як будувати Рідну Хату». У декреті Митрополит повчає священиків, як Церква повинна виховувати людей у християнських чеснотах, щоб були вони відповідальними й творчими громадянами. При допомозі науки Євангелії Церква вціплює в душах людей відчуття справедливості, чесності, ощадності, моральності, працьовитості... Школами громадських чеснот є родина, громада, товариство. Отож, Церква відіграє важливу роль у будівництві держави. Вона виховує народи і вціплює християнські чесноти.

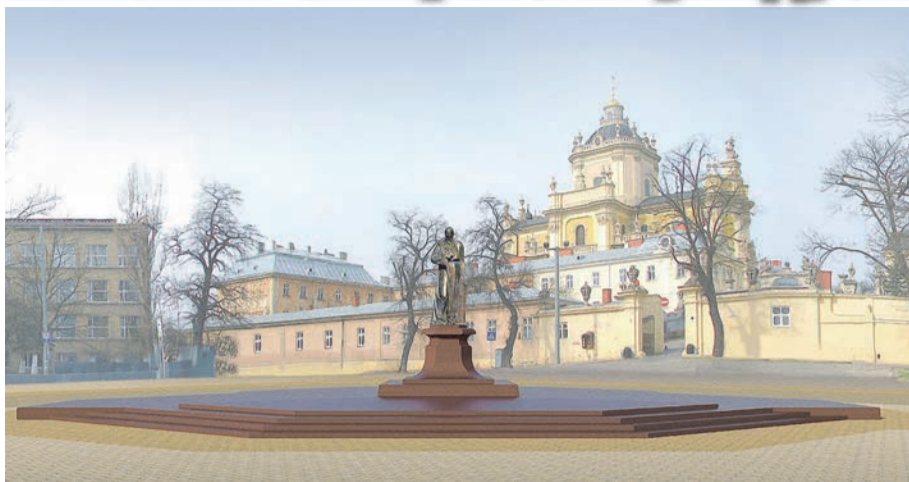
Думки й поучення Митрополита Андрея у посланні «Як будувати Рідну Хату», мабуть, більш актуальні сьогодні, ніж тоді, коли він їх вперше писав. Україна, хоч вільна й незалежна, все-таки знаходиться у критичній ситуації під оглядом політичного, економічного життя разом із соціальними негараздами та, особливо, морального здоров'я своїх громадян. Документ «Як будувати Рідну Хату» подає вказівки, як вийти із важкого становища, як морально оздоровити жителів України. Потрібно, щоб загал українського народу, провідники, священики і все громадянство запізналися із змістом натхненного поучення Митрополита Андрея. Можна знайти там розв'язки й ліки на різні проблеми й труднощі, що їх на даний момент має Україна.

Преосвященний Михаїл ГРИНЧИШИН, ЧНІ,
Апостольський екзарх

(Вступне слово до видання твору Митрополита Андрея Шептицького «Як будувати Рідну Хату» (Львів – 2003))

Пам'ятник Митрополиту Андрею Шептицькому: від слів – до діла

Сьогодні нашим співрозмовником є співавтор проекту побудови пам'ятника митрополиту Андрею Шептицькому у Львові та водночас заступник голови громадської ради «Святий Юр», яку нещодавно було створено при соборі св. Юра, львівський архітектор Ігор Кузьмак. Він люб'язно погодився вияснити дражливі моменти цього питання.

– Пане Ігоре! Хто входить у вище згадану раду і яку мету ставить вона перед собою?

– До складу ради ввійшли авторитетні особи міста. Її метою є реалізація проекту встановлення пам'ятника митрополиту Андрею Шептицькому, як перша черга «реанімації» всього архітектурного Святоюрського комплексу.

– Якщо побудова пам'ятника є лише першою чергою у відновленні Святоюрського комплексу, то що планується в подальшому?

– Надалі відновлення та реконструкція південних та північних пагорбів, реконструкція та реставрація історичних цінностей окремих споруд, остаточний демонтаж останньої ретрансляційної вежі та багато іншого. Згодом – підготовка всього комплексу до прийому великої кількості прочан, які будуть постійно прибувати до Святоюрських святинь, як до відпустового місця. В майбутньому – це величавий духовний центр з багатьма духовними функціями.

– Зараз є багато закидів щодо занедбаного нижнього фруктового саду зі сторони вул. Листопадового Чину...

– Мушу нагадати, що ця територія ще не до кінця офіційно передана Церкві. Є погодження, що з початком будівельних робіт з реконструкції Святоюрської площі Церква закликатиме на велику толоку з прибирання цих садів. Звісно, це відбуватиметься під наглядом відповідних спеціалістів. Сподіваємось, що до цього часу відповідні документи на повну передачу цієї території вже будуть оформлені відповідними місцевими та державними органами.

– Як відомо, процес побудови пам'ятника триває вже не перший рік. Які є підстави вважати, що найближчим часом він таки стане на площі Св. Юра?

– 12 грудня 2014 року рішенням виконавчого комітету Львівської міської ради Львівській Архиепархії УГКЦ надано дозвіл на проектування пам'ятника митрополиту Андрею

Шептицькому на пл. Святого Юра в м. Львові. Подія справді є важливою для суспільного життя міста. Цим рішенням виконавчий комітет підвів підсумки багаторічних публічних обговорень проекту пам'ятника та потреби його будівництва.

– В останній час багато дискусій точиться навколо проекту пам'ятника: мовляв, конкурс проектів був проведений культурно, напівтаємно. Чи це справді так?

– Останній конкурс проектів було оголошено у 2010 році. На ньому було представлено близько 40 проектів з різними ідеями. Конкурс відбувся у два тури. Після завершення конкурсу двом кращим колективам було рекомендовано об'єднати свої зусилля і, на розгляд Замовника, спробувати представити об'єднане рішення. З цього нічого не вийшло, бо один із колективів принципово відмовився будь-що міняти у своєму проекті для об'єднання ідей. В результаті, спільним засіданням оргкомітету та конкурсною комісією, Замовнику, для реалізації проекту, було остаточно рекомендовано взяти до подальшої реалізації проект нашого авторського колективу – І.Кузьмак, М.Федик, М.Посікіра. Зараз в основному окремі представники архітектурної спільноти міста мають особисті зауваження та принципові незгоди із затвердженим конкурсною комісією проектом. Це добре, що є ще такі активно небайдужі. Та, на жаль, чомусь їхні пропозиції у свій час чи то

не побачила, чи то не погодила та ж комісія. Однак тоді чомусь публічно не висловлювали недовіру до членів конкурсної комісії та оргкомітету. Тому дивно: для чого це потрібно сьогодні?

– Як кажуть: а судді хто? Тобто хто входив до складу оргкомітету та конкурсної комісії?

– Авторитетно можу заявити, що у професіоналізмі високодостойних людей, які були представлені у цих робочих органах, сумніватись марно. Серед них – представники міської та обласної рад, відомі практики архітектори та скульптори, викладачі профільних вузів, відомі громадські діячі, духовенство, моральні авторитети міста.

– Чи назагал львівська громада мала змогу побачити й оцінити сам проект?

– Від часу встановлення у Львові пам'ятника Т.Шевченку я не пригадую такого широкого громадського обговорення, як встановлення пам'ятника Шептицькому. Під час проведення конкурсних турів у Національному музеї, обговорення, з відкритим доступом до конкурсних робіт, тривали майже півроку. Особливу участь у них приймали депутатські комісії Львівської міської ради. Також їх учасниками були провідні університети Львова з професорсько-викладацьким складом та студентськими активами. Крім інших, над проектом дискутувала спеціалізована транспортна комісія Львівської міської ради.

Варто відзначити і численні презентації в Митрополичих палатах для представників громадських та політичних організацій, зустрічі з працівниками львівських підприємств. Всюди цей проект сприймався по-різному. Були і такі опоненти, що на початку обговорень категорично його заперечували, але з часом, ознайомившись детально з проектом, змінювали своє ставлення в сторону підтримки його реалізації. Широке обговорення було винесено і на засідання Синоду УГКЦ, що відбувся 13 листопада 2014 року. Там також вирували дискусії, але, як згодом повідомив Блаженніший Па-

тріарх Святослав Шевчук, учасники Синоду одногосно проголосували за реалізацію цього проекту. На підтримку цього проекту підписались понад 30 народних депутатів України. Як бачимо, схвалення пам'ятника львівською громадою є абсолютне.

– Чимало суперечок виникає щодо місця встановлення пам'ятника. Що можете сказати?

– Пропоную трішки зануритися в історію і згадати, як у свій час «носились» із місцем під пам'ятник Т.Шевченку. Багато хто із сучасних молодих людей цієї історії не знає. Про це варто спитати у своїх батьків. А чи сьогодні можна його уявити в іншому місці? Отож бо й воно...

Щодо нашого пам'ятника, то напередодні написання конкурсних умов проходились неодноразові консультації між мерією міста та представниками громадських організацій, де і було визначено місце під пам'ятник. Згодом, згідно з опублікованими умовами відкритого конкурсу проектів, учасникам конкурсу рекомендовано площу Св. Юра разом із прилеглим сквером. Як на мене, достатньо однозначно все зрозуміло. Якщо запитати пересічного християнина: де у своїй хаті він бажав би розмістити ікону? – певен, відповідь була б однозначно: на найкращому місці, а не десь збоку, скажімо, в коридорі.

А для тих, хто не знає, нагадаю: упродовж 150-ти років площа Св. Юра була найбільшою площею міста і з головним українським собором творили одне ціле. Зараз не говоримо про те, що сталося і чому так сталося, що собор св. Юра – головну святиню Львова – зробили задвірками. Ми

ведемо мову про те, щоб повернути велич і красу цього ансамблю.

– Як відомо, основною причиною зрушення громадськості є проведення реконструкції скверу. Мовляв, він є пам'яткою садово-паркового мистецтва авторства Арнольда Рьорінга.

– Авторами проекту, при проведенні аналізу ситуації, було максимально враховано всі історичні передумови проектних рішень. Одні опоненти стверджують, інші припускають, що існуючий сквер спроектовано Арнольдом Рьорінгом (автор Стрийського парку). Однак ні перші, ні другі до сьогодні не представили на це жодних документальних підтверджень. Але це насправді не основне; навіть я готовий був припустити, що це – робота Рьорінга. Такі обставини накладали на нас особливу професійну відповідальність до реконструкції скверу. Однак згодом виявилось, що при будівництві бібліотеки для «Львівської політехніки» десь в 70-х роках його було реконструйовано. Підтвердженням цього також є інформація в пояснюючій записці автора детального плану території, професора інституту архітектури Ю.Криворучка, де сказано,

що сквер після реконструкції отримав якусь нову рекреаційно-транзитну функцію. А це значить, що оригінального скверу за проектом Рьорінга не стало ще в 70-х роках.

– То що ж маємо по-суті?

– Якщо по-суті... На даний час у сквері можемо побачити величезну кількість сухостоїв, аварійних та хворих дерев, зруйновані водовідвідні системи та доріжки, жахливий стан світильників, без коментарів – стан малих архітектурних форм, капітальні споруди дитячого майданчика з великими грибокними явищами, з якими щодень контактують діти. Навіть почали рости плодові дерева, що в міських парках є неприпустимим. І сьогодні саме цим спекують, нагнітаючи протестні настрої та дезінформуючи жителів міста «неабиякою цінністю» цього скверу. Далі лякають, що повністю будуть вирубані всі дерева, а вся площа буде закладена гранітом. Насправді нами передбачено зрізку лише дерев, що попадатимуть під будівництво дороги, та тих, що вже загрожують падінням. Таких – близько 42 одиниці. В подальшому, згідно з проектом, на заміну

їм буде висаджено понад 130 цінних крупномірних дерев заввишки не менше 5-7 м. Решту велику кількість існуючих хворих дерев будемо рятувати. Зараз над цим працюють відповідні спеціалісти. Після реконструкції загальна площа скверу збільшиться, в т. ч. із кількістю зелених насаджень.

– А як щодо перенесення існуючої дороги ближче до корпусів університету «Львівська політехніка»?

– Запроектована нова дорога проходить на віддалі від корпусів університету «Львівська політехніка» згідно з нормативною вимогою – 20 метрів. Сама ширина дороги складатиме 15 метрів. По всьому периметру зі сторони корпусів «Політехніки» передбачено високощільні зелені насадження – для зменшення акустичного впливу дороги на навчальні корпуси. Крім цього, передбачено загороджуючі бар'єри для запобігання випадковому вільному доступу до проїзної частини вулиці, сучасне енергоощадне освітлення дороги, пішохідних переходів та перенесення одного світлофорного об'єкта; додаткова можливість для автоводіїв «Політехніки» здійснювати

при виїзді з двору університету лівий поворот на вул. Городецьку та в напрямку залізничного вокзалу і летовища. Як результат, їм не потрібно буде здійснювати маневри об'їзду кварталів житлової забудови, економлячи на паркуванні та менше наносити шкоди екології міста. Вартість такої дороги складатиме 6-8 млн. грн. Хоча громадськості «вкидається» спекулятивна вартість дороги, де йдеться про міфічні 50 млн. грн.

– А скільки коштуватиме власне монумент?

– Щодо самого монумента, то кошти на його спорудження виділяє Церква. Це, орієнтовно, 3 млн. гривень. Як відомо, Високопреосвященний Митрополит Ігор (Возняк) звернувся листом до львів'ян, до парафіян, до всіх людей доброї волі з проханням про пожертви на спорудження пам'ятника Митрополитові Шептицькому. Цей Муж належить народові, бо жив для народу, і саме тому пам'ятник йому повинен бути народним...

Розмовляв о. Іван ГАЛІМУРКА

Оксана Гайова присвятила понад 20 років упорядкуванню архіву Андрея Шептицького. Вона розповіла яким був Митрополит у повсякденному житті, що любить їсти і чи гнівається коли-небудь.

усмішку на їхньому обличчі. Діти не вміли сміятися.

Андрей Шептицький завжди вважав, що його народ має, як і всі інші народи, право на свою державу, Українську державу, як писав у посланні 1941 року «Наша Державність», чи популярно – «Як будувати Рідну Хату», наділену християнською душею. Зокрема, після Першої світової війни добивався на міжнародному рівні як не суверенної держави, то бодай автономії. На превеликий жаль, усі ці старання не увінчалися успіхом.

Митрополит Андрей турбувався не лише про українців Галичини. Далеко не чужою була йому доля українців

Йому не була байдужа доля людей

з-поза її меж. Так, коли в Україні лютував жахливий Голодомор 1932-1933 років, Митрополит Андрей пише листи до Папи, закликає світову громадськість не мовчати. Разом із єпископатом видає послання «Україна в передсмертних судорогах». Організує потяги з зерном, хлібом. Однак вони зупинилися на Збручі й не йшли далі, бо, як писали в радянських часописах того часу, «в Україні голоду немає».

У 1930-х роках, коли в часи пацифікації руйнувалися православні храми, А.Шептицький пише послання про переслідування православних на Холмщині,

Поліссі, Підляшші. Йому не була байдужа доля людей, які належали до інших віросповідань. Не кажу вже про відому рятункову акцію Митрополита в часи Другої світової війни, коли сотні єврейських родин були врятовані від смерті. Не важко собі уявити, що чекало духовенство, якби, не дай Боже, німці довідалися про переховування євреїв по монастирях, чи про метрики хрищення...

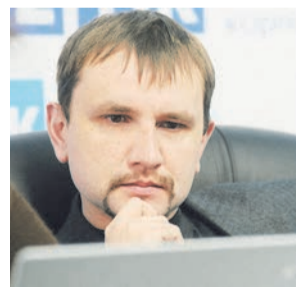
Митрополит Андрей у своїй діяльності керувався терпелістю, спокоєм і любов'ю. В одному зі своїх послань він написав, що ми мусимо дуже уважно пильнувати за своєю мовою, бо буває так,

що плоди довголітньої праці можуть бути знівельовані гнівливим словом у період неопанованого гніву.

Митрополит не сидів у своєму кабінеті й не чекав, поки придуть священники й розкажуть, як живуть люди в їхніх парафіях. Він сам проводив різного роду канонічні візитації і їздив по селах. Гуцули й досі пам'ятають, як Митрополит переїздив на білому коні Черемош. Священники дуже дивувалися, коли Митрополит приходив до церкви і священник хотів розповісти йому про село, а виявлялося, що Митрополит уже все знав. Бо перш ніж зайти до храму, де його чекало духовенство, він заїжджав до людей, які йому все розповідали.

Володимир В'ятрович: «Завдяки Шептицькому УГКЦ стала справді національною Церквою»

Голова Інституту національної пам'яті, історик, дослідник національно-визвольного руху в Україні Володимир В'ятрович розповів, хто такий митрополит Андрей Шептицький, рік якого відзначаємо, для українського народу.

– Пане Володимире, чи є щось у спадщині митрополита Андрея таке, що ви вважали б актуальним і сьогодні?

– У посланнях і діях Шептицького було бажання і вміння поєднати релігійну діяльність з громадсько-політичним рухом. На мою думку, це була дуже правильна стратегія, яка посилювала і Церкву, і національно-визвольний рух у цілому. Коли на початку ХХ століття митрополит Андрей очолив Церкву,

це взагалі було новинкою – щоб Церква так зблизилася з громадським рухом.

Саме завдяки стратегії, яку обрав Шептицький, Українська Греко-Католицька Церква стала справді національною Церквою. А національний рух, у свою чергу, посилювався, і Церква стала йому потужною опорою.

Гадаю, це актуальне і зараз. Тому що ми знову переживаємо важкі часи, хоча, слава Богу, не такі важкі, як на початку ХХ століття, і громадський рух відбувається в рамках власної держави, і рівень консолідації української нації є набагато вищий, ніж був тоді. Та й нині ми потребуємо єдності духовних цінностей Церкви

і народу. Таке єднання, вважаю, чудово продемонстрував Майдан...

– Чи, на вашу думку, ця постать варта того, щоб у Києві назвали вулицю іменем митрополита Андрея Шептицького?

– Вважаю митрополита одним із провідних діячів в історії України ХХ століття, а тому, безперечно, він би мав бути увічнений у столиці. Тим більше, що він тут бував. До речі, неодноразово: уперше – наприкінці XIX століття, коли мав зустріч з істориком Антоновичем, удруге – коли повертався з Росії, де перебував в ув'язненні.

Митрополит Андрей був фігурою загальнонаціонального масштабу. Але минуло 150 років від дня його народження, але й

досі люди мало що знають про цю величну постать... До Незалежності України тема Шептицького була табуована й майже взагалі не досліджувалася. У незалежній Україні тривалий час були закриті архіви, які могли б розкрити ті чи інші аспекти діяльності митрополита. Зараз ця проблема вже позаду. Бракує завзяятих істориків, які б взялися досліджувати цю постать.

А ще – немає журналістів, котрі б популяризували правду про митрополита. Загалом дуже бракує науково-популярних статей, творів, присвячених діяльності Андрея Шептицького. Ми поки що не маємо жодної книжки науково-популярного фор-

мату, яка б розповідала про його велич. Звісно, це не може бути обмежено лише книжками, бо у ХХІ столітті ми маємо багато інших інформаційних медіа-технологій. Зокрема, це можуть бути документальні та художні фільми.

Митрополит зробив величезний внесок і в українську культуру. Можна згадати його як мецената і творця національної ідеї. У

Львові він зробив надзвичайно багато для збирання артефактів, ікон та інших експонатів, пов'язаних з традиційною українською культурою. Він зробив надзвичайний внесок у збереження української культурної спадщини.

Розмовляла Оксана КЛИМОНЧУК (подано в скороченні)

Поляк Адам Ротфельд вимагає від Інституту «Яд ва-Шем» визнати Шептицького праведником

Колишній міністр закордонних справ Польщі Адам Ротфельд стверджує, що митрополит Української Греко-Католицької Церкви Андрей Шептицький повинен отримати титул «Праведника світу». Цей впливовий польський політик наголошує, що неодноразові несправедливі рішення ізраїльського музею «Яд ва-Шем» щодо Шептицького лягають тією на авторитет цієї установи.

Професор Адам Ротфельд – співголова польсько-російської комісії з важких питань та член так званої «групи мудреців» Північноатлантичного блоку. Саме ця група створила проект нової стратегії НАТО. На думку Ротфельда, надання титулу праведника Андрею Шептицькому – справа честі для тих, хто зобов'язаний митрополитові життям. Про це він сказав «Радіо Свобода». Дискусію «Праведники та забути» організували Музей історії польських євреїв, Фонд роду Шептицьких та тижневик «Polityka». У цій дискусії взяли участь врятовані під час Голокосту євреї, а також відомі публіцисти, священники та історики, зокрема, колишній посол Польщі в Ізраїлі Мацей Козловський. Учасники дебатів намагалися відповісти на запитання, чому меморіал пам'яті «Яд ва-Шем», всупереч неодноразовим зверненням урятованих євреїв, дотепер не визнав Шептицького «Праведником світу».

Під час дискусії йшлося про те, що особи, відповідальні за надання почесного титулу, керувалися антиісторичними аргументами. Зокрема, закидали Шептицькому співпрацю з фашистською Німеччиною, не вникаючи в нюанси й обставини воєнних подій, а також посилаючись на документи сумнівного походження. «Люди, котрі в «Яд ва-Шем» ухвалювали рішення про ненадання титулу «Праведника» Андрею Шептицькому, мають досить слабке, можна навіть сказати – майже нульове уявлення про цю справу. Вони жили в інших обставинах, тож це рішення вони ухвалювали так само, як ухвалюється багато адміністративних рішень на підставі якихось доносів, папірців та різних документів, що були свідомо фабриковані, фальшовані», – сказав Адам Ротфельд.

Він розповів присутнім історію свого врятування. Він був одним із тих єврейських дітей, яких за дорученням митрополита Шептицького переховували греко-католицькі монахи. Ченці з монастиря в селі Унів вивезли його ще 3-річним хлопчиком з рідного містечка Перемишляни на Львівщині й сховали в монастирі. Адам – єдиний з усієї родини Ротфельдів, хто вцілів під час Голокосту. Загалом завдяки Шептицькому врятувалося 150 євреїв. Більшість із них – діти.

У 2005 році Адам Ротфельд, на той час міністр закордонних справ Польщі, встановив в Унівському монастирі меморіальну дошку з подякою за порятунок героїчним братам Шептицьким. Ротфельд вважає дивним той факт, що «Яд ва-Шем», надаючи титул праведника Климентію Шептицькому, брату Андрея, злегковажив щодо головного організатора акції рятунку євреїв.

Про несправедливе рішення «Яд ва-Шем» щодо Шептицького Ротфельд розмовляв із прем'єр-міністром, президентом та міністром закордонних справ Ізраїлю. Ротфельд переконаний, що в «Яд ва-Шем» ухвалюють справедливе рішення ще за життя тих, кого Шептицький врятував від смерті. Він каже, що у справі Андрея Шептицького є неспростовні докази його героїчної постви під час Голокосту.

А в коментарі для «Радіо Свобода» Ротфельд наголосив, що навіть колишній голова тієї комісії, яка не раз голосувала проти визнання митрополита Шептицького «Праведником світу», незадовго до своєї смерті змінив свою думку, визнав свою помилку.

«Українська правда»

Пам'ятник Шептицькому у Львові. Кому це потрібно?

Спочатку це викликало моє обурення – люди посилено і віддано працюють, а тут хтось, хто доти нічого не робив, раптом намагається стати на перешкоді добрій справі. Дуже спокусливою була думка про «п'яту колону» або про чийсь свідому маніпуляцію. Згодом, однак, помітив, що серед противників проекту є люди, яких також знаю, і які так само віддані Церкві. Це означало, що причина – набагато глибша, і простими спростуваннями тут не обійтись. Довелося робити те, чого я дуже не хотів – почати вивчати сам проект і слухати думки різних людей – як прихильників, так і противників встановлення пам'ятника і реконструкції площі. Я подумав, що якщо проект достойний, він зможе сам себе захистити; якщо ж слабкий – то потрібно від нього відмовитись.

Дискусію слід перенести з площини емоцій і непідтверджених фактів чи міфів у площину аргументів.

Плюси:

– Інтегральне поєднання самого пам'ятника і собору св. Юра. Митрополит завжди асоціюється з собором, і дуже хотілося б, щоби пам'ятник і собор були об'єднані в один ансамбль. Є якась глибока символіка у відображеній постаті Митрополита, який немов запрошує всіх увійти до храму.

– Повернення до попереднього історичного вигляду, коли площа відіграла важливе значення в житті Львова.

– Реконструйована площа дозволить організувати духовно-культурні заходи перед собором, без перекивання автомобільно-

Від недавнього часу посилюються різного роду протести докола спорудження пам'ятника Великому Митрополитові. Про те, яка ситуація склалася довкола проекту, розмірковує директор видавництва «Свічадо» Богдан Трояновський.

го руху, як це відбувається зараз.

– Після реконструкції площа стане одним із найгарніших місць європейського рівня у місті Львові і буде приваблювати гостей.

– З'явиться нова транспортно-автомобільна розв'язка, яка усуне великі незручності сьогоднішньої площі св. Юра з «диким паркуванням» і труднощами для пішоходів.

– Оновлена парково-відпочинкова зона з безпечними переходами, озелененням, сучасним дитячим майданчиком, велодорожками, питтєвими фонтанчиками. Набагато зручніша від тієї, яка існує сьогодні.

– Очищення скверу, нові зелені насадження в кількості понад 100 дерев висотою 5-7 метрів і понад 1000 кущів.

– Дуже важливий духовно-освітній момент: кожен, хто заходить до храму, проходить повз пам'ятник.

– Туристичний аспект: гіді зможуть розповісти про постать Великого Митрополита туристам, які, відвідуючи собор, будуть мити пам'ятник.

– Погоджена майже уся проектна документація.

– Проект – перспективний, розрахований на наступні 50-100 років.

Мінуси:

– Проект доволі дорогий.

– Вирубка біля 20% дерев старого скверу.

Щодо пам'ятника у сквері без самої реконструкції скверу або пам'ятник в саду:

Плюси:

– Дешевизна проекту.

– Збереження дерев у сквері.

Мінуси:

– Розірваність постаті Митрополита і собору св. Юра.

– Важкий перехід від собору до пам'ятника.

– Прихованість пам'ятника і його непомітність.

– Люди, які заходять до собору, рідко будуть відвідувати сам пам'ятник.

– Надалі залишиться незручна транспортна схема, утруднений перехід людей, «дике паркування» на площі.

– Для проведення якихось духовно-культурних заходів потрібно буде й далі зупиняти транспорт. Крім того, сучасна площа явно замала.

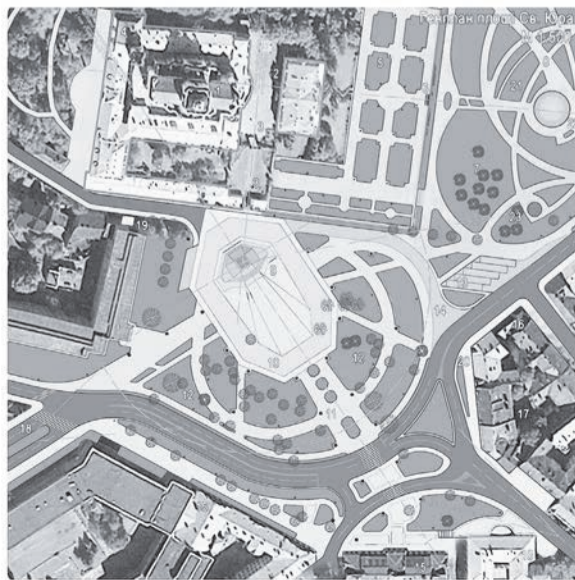
– Туристична непомітність пам'ятника: більшість туристів взагалі не підходить до скульптури.

– Для погодження нової документації потрібен тривалий час і додаткові кошти.

– Стосовно «пам'ятника в саду» – труднощі проведення різних робіт у зоні, яка перебуває під охороною ЮНЕСКО. Відомо, що на території саду є поховання, які вимагають детальних досліджень.

Для мене переваги проекту з реконструкцією площі є дуже виразні. Навіть попри високі кошти. Варто додати, що насправді кошти ідуть не на пам'ятник, який фінансує Львівська архієпархія, а на всі роботи, пов'язані з самою реконструкцією. Ідеї, що гроші можна призначити на щось інше (наприклад, на потреби АТО), здаються мені трохи наївними. Якщо не на площу Юра, то вони, найбільш ймовірно, при розподілі бюджету підуть на інші площі або дороги. І там набагато важче буде їх контролювати. Зрештою, подібний аргумент можна вжити, пропонуючи як приклад зупинення будови УКУ, церков, ремонтів доріг тощо для того, щоб усі ці кошти призначити на війну. Тільки кому це потрібно? Адже можна зробити і одне, і друге. Сама Церква показує тут добрий приклад. Основна проблема коштів на АТО – це не їхня відсутність, а добре управління ними з метою уникнення корупції.

І ще один аргумент. Є речі, яких не можна вимірювати грошми. Жертовність, любов, святість... Те, за що загинули люди на Майдані, те, за що гинуть на війні. Усе це не має ціни. Так, як не має ціни і те, що протягом життя зробив і ким був Великий Митрополит. Йому належить гідне місце не тільки у наших серцях. Ми є не лише істотами духовними, а й тілесними. Тому я б дуже хотів бачити постать Митрополита,

1. Собор св. Юра
2. Митрополит Лавра
3. Площа перед собором (Біблія)
4. Площа перед собором (Біблія)
5. Площа перед собором (Біблія)
6. Площа перед собором (Біблія)
7. Площа перед собором (Біблія)
8. Площа перед собором (Біблія)
9. Площа перед собором (Біблія)
10. Площа перед собором (Біблія)
11. Площа перед собором (Біблія)
12. Площа перед собором (Біблія)
13. Площа перед собором (Біблія)
14. Площа перед собором (Біблія)
15. Площа перед собором (Біблія)
16. Площа перед собором (Біблія)
17. Площа перед собором (Біблія)
18. Площа перед собором (Біблія)
19. Площа перед собором (Біблія)
20. Площа перед собором (Біблія)
21. Площа перед собором (Біблія)
22. Площа перед собором (Біблія)
23. Площа перед собором (Біблія)
24. Площа перед собором (Біблія)
25. Площа перед собором (Біблія)
26. Площа перед собором (Біблія)
27. Площа перед собором (Біблія)
28. Площа перед собором (Біблія)
29. Площа перед собором (Біблія)
30. Площа перед собором (Біблія)
31. Площа перед собором (Біблія)
32. Площа перед собором (Біблія)
33. Площа перед собором (Біблія)
34. Площа перед собором (Біблія)
35. Площа перед собором (Біблія)
36. Площа перед собором (Біблія)
37. Площа перед собором (Біблія)
38. Площа перед собором (Біблія)
39. Площа перед собором (Біблія)
40. Площа перед собором (Біблія)
41. Площа перед собором (Біблія)
42. Площа перед собором (Біблія)
43. Площа перед собором (Біблія)
44. Площа перед собором (Біблія)
45. Площа перед собором (Біблія)
46. Площа перед собором (Біблія)
47. Площа перед собором (Біблія)
48. Площа перед собором (Біблія)
49. Площа перед собором (Біблія)
50. Площа перед собором (Біблія)

втілену в камені і бронзі. І я готовий дати кошти на пам'ятник, за який не буде соромно перед нащадками. Пам'ятник справді достойний і в достойному місці. Так само, як готовий дати кошти для тих, хто захищає нашу державу. Я – проти «пам'ятникоманії». Але є пам'ятники, на які не можна жаліти грошей. Це – пам'ятник Голodomору, це – пам'ятник Небесній Сотні, це – пам'ятник воїнам, полеглим в українсько-російській війні.

Хтось сказав, що ані Шептицькому, ані тим, хто віддав своє життя, це непотрібно. Я згідний. Їм це непотрібно. Це потрібно нам і нашим нащадкам.

Ми можемо відкласти будову пам'ятника. Якщо на рік чи

два – не страшно. Відсвяткуємо 150-річчя «насухо». Але якщо це займе чергових 25 років... Дуже хотілося б дожити до того часу.

І ще дуже хотілося б колись, коли матиму внуків, приїхати з ними до собору, посидіти на лавці з книжкою, спостерігаючи, як вони бавляться на дитячому майданчику, потім підійти до пам'ятника, покласти квіти, розповісти дітям якусь історію з життя Митрополита і, накінець, піти помолитись до храму. А туристам, яких там зустрінуть і які запитують: «Звідки взялася така гарна площа з пам'ятником в центрі?», – відповісти: «Це зробили львів'яни з вдячністю Митрополитові за все, що він зробив для своєї держави, свого народу і свого міста».

На завершення звертаюся до всіх, хто справді хоче вшанувати пам'ять Митрополита Андрея Шептицького і хто є віруючою людиною. Перед тим, як оприлюднити свої роздуми, я пішов до крипти і там попросив про розуміння і про відкритість на те, чого Всевишній від нас очікує. Запрошую усіх, хто готовий робити якісь дії, писати чи привселюдно виступати, піти спочатку до крипти і там у тиші поговорити з Митрополитом. Попросити про дар Мудрості. Тої Мудрості, якій Митрополит протягом усього свого життя залишався вірним. Тоді шанс на те, що правильне рішення з'явиться, буде дуже високий.

tvoemisto.tv

Процес беатифікації Митрополита Андрея – на фінішній прямиї

У Римі завершується процес вивчення документів, які стосуються чудесного оздоровлення, що сталося за посередництва молитов до митрополита Андрея Шептицького. За неофіційними повідомленнями, є дуже ймовірним, що беатифікаційна справа митрополита Андрея Шептицького, яка триває з кінця п'ятдесятих років минулого століття, цього року, нарешті, буде позитивно завершена. Таку певність висловлюють високі церковні достойники.

Щоб об'єктивніше дослідити це питання, ми звернулися до о. Романа Тереховського, постулятора Місії «Постуляційного центру беатифікації й канонізації святих УГКЦ».

– Нічого певного сказати не можу, – відповідає священик. І продовжує:

– Знаю одне: це питання вийшло на фінішну пряму. Для того, щоби проголосити митрополита Андрея блаженним, необхідно задокументувати чудо, що сталося за його посередництвом. І якщо таке чудо справді мало місце, і документ буде розглянуто позитивно, то це практично пряма дорога до беатифікації.

В нашому випадку йдеться про чудо, що сталося у Сполучених Штатах Америки, і стосується воно зцілення від дисфункцій деяких внутрішніх органів у дівчинки. Фактично родина дитини шукала прихистку в США, аби лікувати там недугу. Дівчинка покидала Україну зі статусом інваліда першої групи, й українські медики були безсилі. Американців же цей випадок дуже зацікавив, оскільки був досить незвичайним. Тим паче, що тамтешні медики мають успішну практику лікування подібного роду недуг. Відтак родина зважилася, незважаючи на статус інваліда дитини, спробувати щастя у США. Однак терапія упродовж кількох років так і не дала результату. Сім'я вже змирилася з цим, але дитина продовжувала молитися до митрополита Андрея Шептицького. І одного дня дівчинці було дуже специфічне видіння у сні. Дитині наснився митрополит Андрей Шептицький, якого вона дуже точно описала в деталях. Він пообіцяв дівчині, що на свій день народження вона отримає подарунок. І власне у цей день сталося так, що стан її здоров'я різко погіршився. Дитину терміново доправили до лікарні з надією, що лікарі зможуть зарадити. І в клініці практично на очах у медиків сталося диво оздоровлення. Сама подія трапилася кілька років тому, а дівчинці тоді було, здається, дванадцять років.

Ніби все в порядку, однак проголошення митрополита Андрея Шептицького блаженним – в компетенції відповідних служб Ватикану. Усі чекаємо з нетерпінням.

о. Іван ГАЛІМУРКА

10 уроків людяності митрополита Андрея Шептицького

Він був аристократом за походженням і, без сумніву, справжнім аристократом духу. Захищаючи свою Церкву від мінливих штормів епох, митрополит Андрей турбувався й про душу кожного. Ця людина виконала свою основну місію – щоб ніхто не обізлився, не розчарувався, не втратив віри, щоб кожен християнин із гідністю пройшов всі випробування долі. Про те, як милосердя та співчуття виявилися сильнішими за ненависть та розбіжності між нами – у найважливіших цитатах не просто Патріарха, а справді турботливого Батька убогих і знедолених, але сповнених нескореного духу віруючих УГКЦ.

1. «Демократія і свобода, і участь усього народу у виконванні керівної влади може йому запевнювати мир, добробут і щастя» (про державу, із митрополичого послання «Як будувати рідну хату»).

2. «Браття мої милі! Коли любите свої діти і свій нарід, коли дбаєте о щастя і здоров'я, жийте морально, не убивайте самі себе, не убивайте своїх дітей, не марнуйте неморальністю основних, фізичних сил народних! Бійтеся гріха, бійтеся дочасної і вічної кари Божої, бійтеся тих страшних наслідків, які наносить неморальність на кожного зосібна, на родину, на цілий народ!» (про мораль).

3. «На першому місці мусить людина зайнятися тим, що головне, себто відступленням від гріха й боротьбою з пристрастями, що любові противляться. Така є любов початкуючих; її треба кормити як малу дитину, гріти й берегти від смерті, від зіпсуття, яким є тяжкий гріх. На другому місці завданням людини, її зайняттям є те, щоб поступала в любові. Головний намір людської душі звертається тоді до того, щоб любов кріпшала, зростаючи. Неначе дитину треба викувати й виховувати та допровадити її до зрілості мужеського віку. Третім завданням, зайняттям чи наміром людської душі з часом стається виключно те одне, щоб злучитися та пристати до Бога, щоб Ним тішитися і Ним користуватися. Такою є любов завершених, що так як Апостол бажать розв'язатися і бути з Христом» (про справжню Любов, Твори (аскетично-моральні)).

4. «Це ж основна правда віри, що молитва – найважливіша з усіх Божих справ життя. Ця правда така основна, що треба б її помістити поміж найважливішими правдами віри, про які і діти мусять

навчитися в катехизмі, якщо вона посередньо вже не міститься між шістьма правдами віри... Молитва – це найважливіша й найголовніша умова благодаті, єдина дорога до благодаті... Від тридцяти кількох літ я не перестаю християнським родинам пригадувати спільні молитви як єдину форму родинних молитов і потрібну умову християнського життя родини» (про молитву).

5. «Легше часом кров пролити в одній хвилі ентузіазму, ніж довгі роки з трудом виконувати обов'язки, зносити спеку дня і жар сонця, злобу людей і ненависть ворогів, брак довір'я своїх і недостачу помочі від найближчих; і серед такої праці аж до кінця виконувати своє завдання, не чекаючи лаврів перед перемогою, ані винагороди перед заслугою!» (про терпіння).

6. «Будьте взірцем, приймайте щодня св. Причастя, працюйте чесно в своєму покликанні – і більш нічого» (про священиче покликання).

7. «Від сорок літ при кожній нагоді повторюю, що родина як суспільна одиниця, яка не віддає спільно честі Всевишньому, не може називатися християнською родиною, бо не виконує найпершого й найвищого обов'язку кожної християнської суспільної одиниці. Така родина не може мати Божого благословення, яке Бог дає тільки тим, що виконують свої християнські обов'язки» (про родину).

8. «Чеснота мужності полягає у блаженних у небі в повноті сповнювання Божої волі» (про мужність).

9. «Справедливість постає в тому, що блаженні в небі віддають кожному те, що йому належить, а то за світлом безконечної Божої справедливості та за непомильністю Божого суду» (про справедливість).

10. «...Люблячий вірить Богу і надіється на Нього – в найвищому сенсі віри та надії. Святий знає Бога, і тому йому не потрібна віра в Його існування. Але віра як довіра до Бога все ще необхідна і в стані святості. Також і надія на вічність власного блаженства залишається актуальною, коли особистість у відносинах любові «бачить Бога віч-на-віч» (про надію на нескорену віру).

Інститут історії Церкви

На фото: Митрополит Шептицький під час участі у Євхаристійному конгресі. Канада, Монреаль 1910 р.

Син равина старався про беатифікацію Андрея Шептицького

Один рік не дожив до святкування 150-річчя від дня народження Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького Курт Левін, син львівського равина, якому в роки німецької окупації митрополит Андрей Шептицький врятував життя. «Благодарення митрополита, – говорив цей чоловік, – супроводжувало і підтримувало мене все життя».

Питання беатифікації митрополита Андрея блокувалося і доволі довго розглядалося через те, що багато хто не бажав цього визнання. У 1959 році Курт Левін поїхав до Ватикану, щоби свідчити у справі поновлення беатифікаційного процесу митрополита Андрея Шептицького. «Чи було відчуття страху?», – запитали у нього. Він відповів: «Я не мав страху. Я робив те, що хотів, я знав, що цей мій обов'язок. Я приїхав до Риму і подав своє свідчення, як доказ того, що мене і брата врятував митрополит Андрей. Тоді у Римі не були зацікавлені у процесі беатифікації ми-

трополита. Адже не розуміли українсько-польських відносин. Я на власному прикладі довів праведність життя митрополита, і Папа Іван XXIII відновив процес беатифікації. Для мене митрополит – святий, і я вірю, що процес беатифікації завершиться невдовзі».

Левін – відомий у США, Європі та Японії фінансист й економіст, дослідник – один із серед небагатьох у світі людей, які пам'ятають про життя митрополита Андрея Шептицького, все своє життя працював над тим, щоб єврейська організа-

ція «Яд Вашем» визнала митрополита «Праведником світу». Його слова є правдиві і щирі: «Нині євреї закидають митрополитові, що він, мовляв, вітав німців. Насправді то було не так. Німці швидко розігнали український

На фото: син львівського равина Курт Левін

«Яд Вашем» визнала митрополита «Праведником світу». Його слова є правдиві і щирі: «Нині євреї закидають митрополитові, що він, мовляв, вітав німців. Насправді то було не так. Німці швидко розігнали український

На фото: Митрополит Шептицький і його брат Кліментій Шептицький рятували євреїв від нацистів під час II світової війни.

уряд, зарештували провідників. Митрополит був у ситуації, коли докола мордували людей в цілій Галичині, і він писав про це до Риму. Є відоме послання митрополита «Не вбий». Близько 200 євреїв врятував митрополит у роки війни. Треба зрозуміти: щоби врятувати одного єврея, мали працювати кілька осіб».

За словами Курта Левіна, митрополит Андрей мріяв бачити сильний народ і сильну державу, усе своє життя допомагав людям. Через те в Україні мали б більше пошанувати митрополита Андрея Шептицького, дослухуватися до його праць. «Шептицький – це унікальний дар українського народу», – наголошував він. Крім того, цей чоловік не втомлювався повторювати, що митрополита Шептицького буде беатифіковано, бо це святий чоловік. І вірив, що справу проголошення Шептицького новомучеником буде завершено. Але не дочекався...

Богдан ЯРОВИЙ

Ікона митрополита Андрея Шептицького продовжує відкривати свої таємниці

Попередньо вдалося не лише підтвердити автентичність цієї унікальної реліквії, але й встановити особу того, кому вона була подарована, як також можливі обставини, за яких це сталося. Правдоподібно, тут ідеться про білоруського католицького священика о. Івана Алексевиича, про що, ймовірно, і свідчить згаданий дарчий напис Андрея Шептицького.

У листі до Святішого Отця Венедикта XV з 29 вересня 1916 року митрополит із Суздаля пише, що його дуже терміново хотіли відправити з Курська, аби не дати змоги висповідатися у католицького священика, позаяк у Суздалі в нього такої можливості вже не буде (Лист до Папи Венедикта XV: див. том 1. Митрополит Андрей Шептицький і греко-католики у Росії. Книга 1, с. 707).

Розповідь Блаженнішого Святослава про існування ікони Богородиці, яка на звороті позначена написом, зробленим митрополитом Андреем Шептицьким в Курську 27 грудня 1914 року, викликала жвавий інтерес науковців.

Правдоподібно, що Митрополитові вдалося все ж таки отримати святе Таїнство сповіді від о. Івана Алексевиича в період його перебування в Курську. Як священикові вдалося пройти до надзвичайно пильнованого російськими жандармами митрополита, особливо в грудні 1914 року, залишається таємницею.

Отець Кирило Королевський зазначає, що в Курську митрополитові згодом дозволили ходити до польського католицького храму і навіть там сповідатися. Цікавим є факт, що саме через цього священика, ім'я якого о. Кирило не згадує, митрополитові вдалося навіть передати кілька листів до Папи

Венедикта XV.

Отець Королевський описує таку подію: «Одного дня поліцейський попередив свого в'язня, який саме тримав у кишені підготовлений лист, що за наказом начальства він не повинен більше спускати з нього ока навіть під час сповіді. На щастя, неподалік, на відстані руки, знаходився товстий молитовник. Користаючи з тієї хвилини, коли вартувий повернувся спиною, Кир Андрей вклав лист між сторінки молитовника і лише попередив священика про той сховок. Це був останній лист, який він зумів написати до Риму» (Кирило Королевський, Митрополит Ан-

дрей Шептицький (1865-1944), Львів 2014, с. 177).

Для справедливості слід згадати, що митрополитові дуже багато морально допомагали росіяни, зокрема, Наталія Ушакова, графиня Третьякова та багато інших, які вважали неприпустимим арешт митрополита Андрея.

При цій нагоді Блаженніший

Святослав висловив щирю вдячність усім, хто вивчає спадщину митрополита Андрея Шептицького. «Зокрема, дякую п. Оксані Гайовій, працівниці Львівського державного архіву, та всім, хто долучається до розкриття таємниць цієї унікальної ікони», – зазначив Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

Увага! Символічна «цеглинка» у спорудження пам'ятника Митрополиту Андрею Шептицькому

Спецвипуск газети «Мета» розповсюджується безкоштовно. Але Вашу добровільну пожертву за цю газету буде спрямовано на споруду пам'ятника Митрополиту Андрею.

Окрім того, пожертву можна скласти у бухгалтерії Курії Львівської Архiepархії УГКЦ або перерахувати на спеціально відкритий рахунок:
Курія Львівської Архiepархії УГКЦ
Рахунок 2600201941269 /гривня/
в ЛЦФ ПАТ «КРЕДОБАНК», м. Львів
ЄДРПОУ 22392807 МФО 325365

Призначення платежу: «Добровільна пожертва на будівництво пам'ятника Митрополиту А.Шептицькому». Без ПДВ.

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Над випуском працювали:
головний редактор:
о. Іван ГАЛІМУРКА,

літературний редактор Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор:
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
тел. (0322) 79-86-93;
тел. (032) 233-40-73;
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
meta_ugcc@ukr.net

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.

Рекламні оголошення приймаються вчитаними і відредагованими рекламодавцем.

Матеріали не рецензуються і не повертаються.

Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»

Тираж: 6000 примірників, Замовл. № _____